

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA --- FINSKA FORSTSAMFUNDET
(SOCIETY OF FORESTRY IN SUOMI - FORSTWISSENSCHAFTLICHE GESELLSCHAFT
IN SUOMI - SOCIÉTÉ FORESTIÈRE DE SUOMI)

SILVA FENNICA

33.

METSÄTYÖNTEKIJÄN ERIKOISASEMASTA
TYÖOIKEUDESSA

MAUNO FORSSTRÖM

*ÜBER DIE BESONDERE STELLUNG DES
WALDARBEITERS IM ARBEITSRECHT*

HELSINKI 1933

Suomen Metsätieteellisen Seuran julkaisusarjat:

ACTA FORESTALIA FENNICA. Sisältää Suomen metsätaloutta ja sen perusteita käsitteleviä tieteellisiä tutkimuksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin niteinä, joista kukin yleensä käsittää useampia tutkimuksia.

SILVA FENNICA. Sisältää Suomen metsätaloutta käsitteleviä kirjoitelmia ja pienehköjä tutkimuksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin. Kukin kirjoitus muodostaa yleensä oman niteen.

COMMENTATIONES FORESTALES. Sisältää muiden maiden kuin Suomen metsätaloutta ja siihen liittyviä aihepiirejä käsitteleviä tutkimuksia ja muita kirjoituksia. Ilmestyy epäsäännöllisin väliajoin. Kukin nide sisältää yleensä vain yhden tutkimuksen.

Finska Forstsamfundets publikationsserier:

ACTA FORESTALIA FENNICA. Innehåller vetenskapliga undersökningar rörande skogshushållningen i Finland och dess grunder. Banden, vilka icke utkomma periodiskt, omfatta i allmänhet flere avhandlingar.

SILVA FENNICA. Omfattar uppsatser och mindre undersökningar rörande skogshushållningen i Finland. Utkommer icke periodiskt; varje uppsats som skilt band.

COMMENTATIONES FORESTALES. Innehåller undersökningar och andra uppsatser rörande skogshushållningen och i samband med denna stående frågor utom Finland. Utkommer icke periodiskt. I allmänhet ingår i varje band endast en avhandling.

SILVA FENNICA

N:o 33 (1933)

METSÄTYÖNTEKIJÄN ERIKOISASEMASTA TYÖOIKEUDESSA

MAUNO FORSSTRÖM

*Über die besondere Stellung des Waldarbeiters
im Arbeitsrecht*

Sisältö.

	Sivu
Johdanto	2
Metsätyöntekijän käsite	2
Työehtosopimus	6
Työsopimus	8
Työpalkka	11
Työsäännöt	13
Joukkotyöriidat ja niiden sovittelu	14
Työaika	17
Tapaturmavakuutus	20
Metsätyöntekijäin asumukset	23
Muu työväensuojelu ja -huolto	26
Kirjallisuusluettelo	28
<i>Deutsches Referat</i>	29

Lyhennyksiä.

työrauhalaki = laki työrauhan suojelemisesta 1931.

työaikalaki = laki 8-tunnin työajasta 1917.

tapaturmavakuutuslaki = työväen tapaturmavakuutuslaki 1925.

l. = laki.

as. = asetus.

Johdanto.

Työoikeutta koskeva lainsäädäntö on Suomessa monipuolisesti kehittynyt. Kun tämä on tapahtunut verrattain lyhyen ajan kuluessa, on lakien tulkintaa ja soveltamista koskeva oikeuskirjallisuus varsin suppea. Jos tutkimus kohdistetaan sellaisen erikoisen työntekijäryhmän kuin metsätyöntekijäin oikeusasemaan, on edessä aivan tutkimaton ala. Tällöin on edellämämainitun kirjallisuuden sekä lakimietintöjen ohessa pakko ottaa huomioon alaa koskeva muu tieteellinen ja sosiaalinen kirjallisuus. Ylläesitetystä seuraa, että useissa tämän tutkielman kohdissa on vaikea tehdä oikeustieteellisesti varmoja johtopäätöksiä.

Yhtenä työoikeuden tutkimisvaikeutena on sopivan määritelmän löytäminen käsitteelle työntekijä. Tässä tutkielmassa on kysymys vain ruumiillisen työn tekijöistä. Kun metsätyöntekijä-käsitteen määrittelemine erikoisyydestäkin on vaikeaa, mutta tutkimukselle välttämätöntä, on tälle seikalle omistettu esityksen alussa verrattain paljon huomiota. Aiheen käsittely jatkuu työsuhteiden esittämisellä, mitä tulee työehto- ja työopimukseen, työpalkkaan, työsuhteisiin ja joukkotyöriitoihin. Tutkielman loppupuolella käsitellään työaikaa, tapaturmavakuutusta, metsäasumuksia ynnä eräitä muita työväensuojelulainsäädännön puolia.

Metsätyöntekijän käsite.

Tämän selvittämiseksi on huomautettava metsätyön erikoisesta laadusta. Työ voi kohdistua joko metsän maapohjaan tai sen puuvarastoon. Edelleen on se n.s. sesonkityötä, työn määrän vaihdellessa eri vuodenaikoina suuresti. Työ tehdään aika-, kappale- tai urakkapalkkaa vastaan. Osa metsätyöntekijöistä on pienten tilain omistajia, osa torppareita, päivätyöläisiä tai kuljeksivia n.s. lentojätkiä. Suurin osa metsätyöntekijöistä on järjestymätöntä, pienemmän osan kuuluessa eri ammattiliittoihin. Sääsuhteista riippuen voi vuorokautinen työaika talvella olla muutaman tunnin pituinen; kesällä on se pitempi jatkuen lauttauksessa väliin ilman lepoa vuorokausimääriäkin. Tällaiset seikat vaikeuttavat työntekijä-käsitteen määrittelemistä, ja siitä johtuen myös työläinsäädännön soveltamista metsätyöalalle.

Saksalainen metsäpoliitikko E. WEIGER lukee metsätyöntekijöiksi henkilöt, joita metsänomistajat tai heidän virkailijansa ottavat aika- tai kappaa-

lepalkkaa vastaan pysyväisesti tai tilapäisesti metsän pää- tai sivutuotteiden valmistus-, hoito- tai käyttöihin, kuin myös sellaisten laitosten rakentamiseen tai kunnossapitoon, jotka välittömästi palvelevat metsän tuotteiden valmistamista, hoitoa tai käyttöä. Suurin piirtein tätä määritelmää voinnee oikeudelliseltakin kannalta puolustaa. Erinäisiä huomautuksia sen suhteen on kuitenkin tehtävä.

Mitä työn tilapäisyyteen tulee, on mahdotonta määritellä yleistä minimityökautta. Sen ratkaisevat meillä yksityistapauksissa työlakien säännökset tai harkinta. Se on siis eri tapauksissa erilainen.

Työnantajana voi olla sellainenkin yksityinen henkilö tai yhteisö — esimerkiksi itsenäinen urakoitsija tai puutavarayhtiö — joka ei omista itse metsää eikä ole metsävirkaillija. Metsähallitus ei ole metsänomistaja, mutta sitä pidetään työnantajana. Työnantajan sijaisena, kun on kysymyksessä puutavarayhtiön metsätyö, esiintyy yleensä yhtiön metsänhoitaja tai n.s. piirimies.

Metsätyöntekijöistä on eroitettava metsäurakoitsija. Oikeuskirjallisuudessa (m.m. E. HILTONEN: työtapaturmien korvaamisesta, ss. 32, 33) esitetyn käsityksen mukaan on urakanottajaa, joka liittyen työtoverihinsa suorittaa urakkatyötä, pidettävä työntekijänä. Ellei näitä tunto-merkkejä voi määrättyyn työsuhteeseen soveluttaa, on siis kysymyksessä urakoitsija eikä työntekijä. Asiaan ei vaikuta ansion jakautuminen työtoverien kesken, eikä sekään, palkkaako työstä sopinut apulaisensa itse, kunhan hän suorittaa samaa työtä kuin nämäkin.

Edelleen on metsätyöntekijöistä eroitettava työnjohtajat. Ero on tavallisesti selvä. Mutta kun on kysymyksessä metsänvartija, on ero epäselvempi. Työopimuslaki ei koske julkista virkatointa. Onko valtion metsänvartijat luettava valtion toimenhaltijoihin? Edellisten oikeuksia ja velvollisuuksia on lueltu metsähallinnon johtosäännössä. Mikäli he ovat vakinaisia metsänvartijoita, on heillä valtion puolesta vuosipalkkaus, eläkeoikeus, asunto ja kotitarvepuut. Heidän on toimittava valan velvoituksella ja erottava määrä-iässä. Lukuunottamatta kahta ensimmäistä etua on valtion ylimääräisillä metsänvartijoilla yleensä samat toimintaoikeudet ja -velvollisuudet kuin vakinaisillakin. Kuitenkin on metsähallitus lausunnossaan valtion tapaturmalautakunnalle asettanut metsänvartijansa ruumiillisen työn tekijäin vertaisiksi. Tämän käsityksen mukaisesti on tapaturmalautakunta suorittanut valtion metsänvartijoille korvausta työväen tapaturmavakuutuslain mukaan. Kun metsänvartija mittaa tulleja, on tämä tosin ruumiillista työtä, mutta varsinainen metsätyöntekijä ei tee sellaista työtä itsenäisesti. Sitäpaitsi metsänvartijan tehtäviin kuuluu, paitsi vartioiminen, myös työn valvominen tai johtaminen. Tämän

perusteella, ja ottaen huomioon edellä selostetun suhteen työnantajaan, ei tässä tutkimuksessa ole voitu rinnastaa valtion metsänvartijaa metsätyöntekijään, vaan pidetään häntä toimenhaltijana, jolle voi kuulua työjohtotehtäviä. Vaikka kuntien ja yhtiöiden metsänvartijoita ei voi pitää toimenhaltijoina, on suhde työnantajaan, samoin kuin työkin näiden asemassa ylipäänsä samanlainen kuin valtion metsänvartijoilla. Eroitusta metsänvartijain ja metsätyöntekijäin välillä selventänee sekin, etteivät jälkimmäiset juuri koskaan tee työsopimusta vuodeksi tai sitä pitemmäksi ajaksi.

Toisin kuin metsänvartijain, on lauttauksessa toimivien n.s. kymmenmiesten laita. Näillä on sama työ kuin muilla lauttaustyöntekijöillä; samoin he tavallisesti ovat tuntipalkkalaisia. Mutta kun heillä on »etumiehen» eli jonkunlaisen työssä esimerkkiä näyttävän valvojan toimi, on heidän palkkauksensaakin korkeampi. Heidät voidaan parhaiten rinnastaa työntekijöihin.

N.s. hakkuunvalvoja käytetään yleisesti tukkien mittaamiseen, välistä myös työpalstojen osoittamiseen työnantajan omilla hakkuilla. Varsinaisista hakkuu- ja ajotyöntekijöistä eroavat nämä aikapalkkauksensa ja ruumiillisen työn laadun vuoksi. Aikapalkkausta käytetään kuitenkin monessa muussa metsätyössä. Metsähallitus, joka pitää työnohtajina niitä, joiden pääasiallisena toimena on toisten työnteon valvominen ja johtaminen, lukee hakkuunvalvojat työntekijöihin. Hiukan eri asemassa ovat metsänomistajan palkkaamat, ostajien hakkuilla toimivat hakkuunvalvojat, joiden palkat omistaja tapaa myöhemmin periä ostajilta. Näiden työ on pääasiassa valvovaa laatua, hakkuuvahinkojen tarkastelua y.m.s. Kun tästäkin työstä kuitenkin osa, kuten puiden mittausta luovutuksissa, on ruumiillista, ja kun valvojat ovat useimmiten tilapäisiä päiväpalkkalaisia, lienee oikeinta rinnastaa tämäkin ryhmä metsätyöntekijöihin.

Tässä yhteydessä on vielä pantava merkille sellaisten henkilöiden kuten rengin, muonarengin, torpparin ja yhtiön talon vuokramiehen suhde työnantajiinsa. Näihin voidaan lisätä metsänvartija. Tällaisten henkilöiden oikeusasema eri työsuhteissa on nimittäin riippuvainen siitä, minkälaisen sopimuksen he ovat tehneet maanomistajan kanssa. Tuon sopimuksen oikeudellisen sisällön ja vaikutuksen selvittämiseksi on ensin todettava, onko kysymyksessä työ- tai vuokrasopimus, joka HAATAJAN mukaan nähdään siitä, onko sopimusta tehtäessä pääasiana pidetty työn suorittamista vai maan vuokraamista. Sopimus on kuitenkin voinut olla siksi epäselvä, että oikeudenkäynti siitä on vienyt erheelliseen ratkaisuun. Ryhtymättä tässä asiaa tarkemmin käsittelemään, mainittakoon vain esimerkkinä kysymyksen merkityksestä, että työsopimuslain 16 §:n mukaan kah-

desta saman työntekijän työsopimuksesta vain aikaisemmin tehty on voimassa, joten työntekijä voi joutua korvausvelvolliseksi myöhemmälle sopimuspuolelleen.

Metsäammattin harjoittajat lukevat yleensä metsätöihin maan valmistamisen puun kasvua varten, puun kasvattamisen, hakkuun, ajon ja lauttauksen. Hakkuun ja ajon yhteydessä toimitetaan pieniä tilapäisiä tietöitä. Lauttaustyö lienee lain kannalta paras rajoittaa siihen, missä puutavaran lajittelu alkaa. Lastaus- ja purkaustyöt sekä niihin verrattavat työt asettaa laki eri asemaan kuin metsätyöt, esimerkiksi naisten ja lasten suojeluun nähden. Metsän leimaus ja arviointi luetaan metsätöihin.

Ne suonkuivaustyöt, joita tehdään metsän kasvattamiseksi, eivät ole erikoisen työlainsäädännön alaisia. Laki metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista ei näy koskevan metsänojitustyöläisiä. Kun tämän työn tarkoitus kuitenkin on sama kuin metsänhoitotyönkin, ja kun työsuhdekin työntekijän ja -antajan välillä on jokseenkin samanlainen kuin muussa metsätyössä, lienee tuon aivan uuden työväenryhmän oikeusaseman tutkiminen tässä yhteydessä oikeutettua.

Mitä niihin laitoksiin tulee, joista edellämainitussa työntekijämääritelmässä puhutaan, on taimitarhat epäilemättä luettava sellaisiin. Metsäasumukset, joita laki metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista tarkoittaa, tultaneen suureksi osaksi teettämään rakennusammattimiehillä. Rakennustyöt eivät toistaiseksi ole olleet työaikaan nähden valtioneuvoston poikkeusmääräysten alaisia (työaikalain 12 §). Metsäradat ja pysyvät uittoväylälaitteet teetetään yleensä myös erityisillä ammattimiehillä. Tässä mainitut työntekijät kuuluvat eri ammattiliittoihin kuin metsätyöntekijät, lähinnä vesirakennus- ja puutyöntekijäin ammattiliittoihin. He ovat siis työehto- ja työsopimuksia tehtäessä eri asemassa kuin metsätyöläisten suurimmaksi osaksi järjestymätön joukko. Myöskin tapaturmavakuutukseen nähden voi eroavaisuuksia esiintyä. Sensijaan tilapäisissä, hakkuun yhteydessä toimitettavissa asumusten rakennustöissä sekä lauttauksen välittömässä yhteydessä suoritettavissa tilapäisten lauttauslaitteiden asetteluissa käytetään työn luonteekin vuoksi varsinaisia metsätyöntekijöitä. Joskin ensiksimainittuja rakennustöitä voitaisiin kutsua metsätöiksi sillä perusteella, että ne välittömästi palvelevat puun käyttöä, luetaan ylläesitetyn perusteella ja ristiriitaisuuksien välttämiseksi tässä tutkimuksessa metsätöiksi vain sellaiset rakennustyöt, jotka teetetään välittömästi metsätöiden ohessa metsätyöntekijöillä. Sama koskee myös tie- ja siltarakennustöitä.

Tässä edellä on käytetty sanoja metsätyö, lauttaustyö sekä näiden sanojen johdannaisia. Metsätyö-sanaa käytetään ilmaisemaan kaiken-

laisia metsätöitä, siis myös lauttausta, uittoja ja suonkuivausta, mikä lyhykäisyyden vuoksi on edullista. Samasta syystä sekä nojautuen metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista v. 1928 annetun lain sanamuotoon, tarkoittaa tässä lauttaus myös uittoa. Tosin työaikalaki käyttää kumpaakin nimitystä. Yhdistysten niminä mainitaan milloin lauttausyhdistys milloin uittoyhdistys. Vesioikeuslaki puhuu lauttauksesta ja lauttauslaitteista. Puutavaramiehet käsittävät yleensä uittolla puun kuljetusta puroissa ja joissa, lauttauksella puun kuljetusta lautoissa, mikä tapahtuu etupäässä järvissä. Yllämainituista syistä käytetään tässä kuitenkin sanaa lauttaus ilmaisemaan myöskin uittoa.

Työehtosopimus.

Voimassaolevaa työehtosopimuslakiamme on toistaiseksi ollut vaikea soveltaa käytäntöön. Metsätyöalalla kohtaa lain sovellutus tavallista suurempia vaikeuksia. Lyhyiden työkausien vuoksi tällaisia sopimuksia ei voisi vuodeksi tai sitä pitemmäksi ajaksi tehdä. Suuremman esteen muodostaa kuitenkin työväestö. Kun siihen osaksi kuuluvat, etenkin harvaanasutuilla seuduilla, kuljeskelevat lentojatkät tai muut vieraspaikkakuntalaiset, ei sopimuksella tällaisten kanssa ole juuri merkitystä. Sopimus voisi olla voimassa toistaiseksi, johon kuitenkin työntantajat syystä eivät halua suostua. Metsätyöntekijöillä ei nykyään näytä olevan omaa järjestöä, joka olisi sopimuskelpoinen. Edesmennyt »Suomen maa-, metsä- ja uittotyöläisten liitto» edusti, kuten nimestäkin huomaa, vierastakin ammattityötä, jonka ohessa metsätyö oli heikosti edustettuna. Siitä huolimatta se kelpasi sopimuskumppaniksi työehtosopimukseen, joita sillä oli alun toistakymmentä. Kun tällainen liitto sisällyttää toimintaansa myöskin valtiollisten etujen ajamisen, voi työehtosopimuksen pysyväisyys olla vaaranalainen. Puheena ollut liitto lakkautettiin kommunistisena, sen nimi poistettiin yhdistysrekisteristä, ja sen tekemät työehtosopimukset kävivät mitättömiksi. Työehtosopimuslain mukaan työntantaja tuskin voi sopimusta purkaa pelkästään ammattiyhdistyksen valtiollisen toiminnan vuoksi, ellei tuollaista toimintaa ole sopimuksessa kielletty. Kielto voi silloin luonnollisesti koskea kumpaakin sopimuspuolta. Yksityisissä työsuhteissa on työntekijältä yritetty kieltää valtiollisammattillinen liittoutumisoikeus. Tällainen sopimuskohta on kuitenkin lain mukaan mitätön (työsopimuslain 34 ja työrauhalain 1 § sekä hallitusmuodon säännökset kansalaisoikeuksista). Työntantaja voi ainoastaan pyytää virallista syyttäjää vaatimaan yhdistyksen lakkauttamista, kun sen toiminta osoittautuu lain tai hyvien tapojen vastaiseksi

(yhdistysl. 21 §). Lakkauttaminen aiheuttaa, kuten yllä kerrottiin, työehtosopimuksen purkautumisen. Samanlainen mahdollisuus on työntekijäpuolellakin samasta aiheesta.

Metsätyömaalla muodostavat työväestön useinkin paikalliset pienviljelijät sekä tilattomat toispaikkakuntalaiset. Kun näillä ei ole yhteistä rekisteröityä metsäammattiyhdistystä, voi käydä kyseenalaiseksi, pystyvätkö he lainkaan työehtosopimuksen tekoon. Jos edellisellä ryhmällä on ammattiyhdistys, voi tuo ryhmä sitoutua sopimukseen metsätyöstäkin, mutta jälkimmäistä ryhmää sopimus tuskin voi sitoa, ellei tämä ryhmä ole nimenomaan hyväksynyt sopimusta, tai järjestymättömiä on suhteellisesti vähäinen lukumäärä (MANNION ja KIVIMÄEN mukaan; työehtosopimusl. 1 ja 4 §). Sensijaan on työehtosopimuksesta se seuraus, että järjestymättömien työsuhteiden tulee olla sopusoinnussa työehtosopimuksen määräysten kanssa (4 §:n 2 ja 3 mom.; 6 §). Työehtosopimuksen ulkopuolella olevat voivat kyllä jälkepäin yhtyä siihen (2 §:n 3 mom.; 4 §).

Ellei mitään rekisteröityä ammattiyhdistystä ole, ei lain mukaista työehtosopimusta voi syntyä. Mikäli sellaista kuitenkin yrittäisi järjestämätön metsätyöläisjoukko saada aikaan, siirtyisi sopimusvastuu niille, jotka olisivat sopimuksesta päättäneet (KIVIMÄEN mukaan; yhdistysl. 32 §). Sopimus ei voisi lainkaan sitoa muita kuin niitä, jotka olisivat sen itse tai laillisen valtuutuksen kautta allekirjoittaneet. Kun tällaisessa tapauksessa työehtosopimuslakia ei voi soveltaa, riippuu sopimuksen pysyväisyys ja muu oikeusvaikutus siitä, miten sopimusta yleisten siviilioikeudellisten periaatteiden mukaan tulkitaan. Lisäksi on huomattava, että rekisteröimätön yhdistys itsessään ei voi tehdä lainvoimaisia sitoumuksia, esiintyä oikeudessa tai saavuttaa nimiinsä oikeuksia (yhdistysl. 32 §).

Paikallisilla metsätyöntekijöillä on välistä luottamusmies. MANNION mukaan luottamusmies edustaa työntekijöitä työsuhteessa työntantajan ja tarkastusviranomaisen luona. Hänen tehtävänä on näyttää olevan työntekijäin toivomusten esittäminen ja välistä myös työntekijäin edustaminen joukkotyöriidan sovittelussa. Suomen laki edellyttää luottamusmiestä, mutta ei määrittele hänen tehtäviään. Mahdollisesti voi hän valtuutettuna edustaa tuomioistuimessakin määrättyä työväenryhmää. Käytännössä ei luottamusmiestä yksin näy käytetyn työehtosopimuksen tekemiseen. Jos hän järjestymättömien metsätyöntekijäin edustajana ja avoimen valtuuden perusteella sellaisen tekisikin, saisivat valtuuttajat joka tapauksessa syyttää itseään oikeudellisesti vajanaisen työehtosopimuksen aiheuttamista seurauksista.

Työsopimus.

Tällä on ainakin toistaiseksi paljon tärkeämpi merkitys kuin työehtosopimuksella, etenkin, kun metsätyöntekijöistä on kysymys. Metsätyösopimus on käytännössä jo saavuttanut melkoisen vakiintuneita muotoja.

Lauttaus- ja metsänhoitotyössä käytetään yleisesti aikapalkkausta, hakkuussa, ajossa ja ojituksessa kappale- tai urakkapalkkausta. Sopimukset ovat useimmiten suullisia. Tästä johtuen voidaan niiden tulkitsemisesta tai täyttämisestä johtuvissa riidoissa harvoin esittää kirjallisia todisteita. Jos riita on vedetty tuomioistuimeen, voi alioikeus työsopimuslain mukaan vapaasti harkita kaikkia esiintyviä asianhaaroja (työsopimusl. 42 §). Työssä yleisesti noudatettava tai paikkakunnan tapa voi näytösten puuttuessa olla ohjeena ratkaisuun. Tätä varten voi tuomioistuin kuulustella paikkakuntalaisia ja metsätyöntekijöitä sekä metsäammattimiehiä. Käytännössä tuollainen kuulustelu kuitenkin on ollut harvinainen, jonka vuoksi pienempikin työ sopimusriita on voinut joutua korkeamman oikeusasteen käsittelyyn. Tällöin jutun ratkaisu on viipynyt ja käynyt kalliiksi. Ammattituomioistuuksia työriitoja varten ei meillä ole. Välimiesmenettely sopii kyllä, jos riidan esineestä saa tehdä sovinnon.

Metsätyösopimuksissa tapaa muutamia mielenkiintoisia erikoismääräyksiä. Niinpä hakkuusopimuksissa tavallisesti on määräyksiä hakattavasta alasta ja hakkuuajasta, kannonkorkeudesta, pinojen ja sahattujen pölkkyjen ylimitoista sekä tavarán laadusta. Usein määrätään, että paltan hakkuu on aloitettava sen takapäältä. Hakkaamatta jätetyistä leimatuista puista tai hakkuuseen kuulumattomien puiden kaatamisesta määrätään korvauseruste.

Oikeudelliselta kannalta on m.m. hakkuu aika mielenkiintoinen. Jos ylivoimainen tapahtuma, esimerkiksi metsäpalo tai lumimyrsky, estää työn suorittamisen määräaikana, ei työntekijä ole velvollinen korvaamaan vahinkoa siviilioikeudellisten periaatteiden mukaan (vertaa myös työ sopimusl. 20 §:n 2 mom.). Yrittäjäkään ei ole vastuussa ylivoimaisen tapahtuman aiheuttamasta viivytyksestä. Hankintasopimuksissa määrätään välistä tällaisissa tapauksissa myönnettäväksi ottoajan pidennystä, tai myönnetään ottoajan pidennys tarvittaessa ilman muuta. Työntekijän sairaus tai tapaturma ei myöskään voi aiheuttaa hänelle vahingonkorvausvelvollisuutta (20 §:n 2 mom.). Sehän ei ole työ sopimuksen rikkomista, jonka ohessa on huomattava, ett'ei työntekijä työnantajansa luvatta saa asettaa toista sijaansa (10 §:n 1 mom.). Työntekijän oma

tuottamus ei sensijaan luonnollisestikaan vapauta häntä vastuusta. Myöskään työnantaja ei voi jäädä vastuuvapaaksi, jos hänen antamansa työvälineet eivät ole sopimuksen mukaisessa kunnossa, tai jos hänen ilmoittamansa pystyvuomäärä osoittautuu vääräksi (30 §:n 1 ja 6 mom.).

Erikoista huomiota kiinnitetään metsäammattimiesten taholta nykyään ylimittoihin puutavarapinoissa. Niitä koetetaan nimittäin saada yhtäläisiksi koko maassa. Ylimittaa käytetään muulloinkin kuin pinoimitan yhteydessä, kuten edellä on mainittu. Sitäpaitsi liittyy samaan asiaan kysymys kannon korkeudesta. Ylimitan vaatimisella voi kyllä olla oikeutuksensa. Aiheina mainitsevat ammattimiehet pinojen laskeutumisen puun kuivuessa, pitkien puiden kulumisen lauttauksessa ja sahauskessa sekä kuoren irtautuessa syntyvän tappion. Nykyään näyttää kuitenkin erikoistutkimuksessa todetun, että puutavaran kuivuminen ei aiheuta lainkaan niin suurta mittahäviötä kuin yleensä on luultu. Kun laissa ei ole säännöksiä tällaisista ylimitoista, käynee niistä määrääminen sopimusvapauden perusteella päinsä, kunhan kohtuutta, paikkakunnan tapaa tai työssä yleisesti noudatettua tapaa — joihin työoikeuslainsäädäntökin usein viittaa — käytetään. Mutta mitään varsinaista oikeutusta ylimitoille ei laissa näy olevan (katso esim. lakia mitoista ja pinoista). Mainittakoon, että äsken on eduskunnalle jätetty toivomusaloite puutavaramittauksen säännöstelemiseksi lailla (Norjassa on puutavaramittaus lailla säännöstelty; pinotavaran mittaus toimitetaan täysin mitoin, ilman ylimittoja). Tällainen säännöstely on epäilemättä tarpeellinen, kun ottaa huomioon esimerkiksi sen, että puutavaran välittäjä tai myyjä luovuttaa tavarán ilman ylimittaa yleensä, mutta ei suorita ylimitasta korvausta tavarán valmistajalle.

Tämän vuoksi voikin syntyä tavaraa tehtäessä erimielisyyttä ylimitan määrästä. Välistä vaaditaan metriseen halkopinoon 10 sm:n ylimittaa, välistä 15, mutta joskus 20 sm:n ylimittaa. On epäilyksenalaista, mikä oikeus työnantajalla tai puiden ostajalla on vaatia yksinkertaiseen pinoon sanokaamme 15 sm:n korkeampaa ylimittaa. Lain säännös työntekijän (myyjän) hädänalaisen tilan tai ymmärtämättömyyden hyväkseen käyttämisestä ei aina sovellu tähän tapaukseen. Mikäli työntekijä huolimattomasti pinoo puutavaraa, on työnantajalla tai -johtajalla oikeus vaatia pinon korjaamista tai korjauttaa se työntekijän kustannuksella (15 §). Mutta kunnollisesti tehdyn pinon ylimittaan nähden ei ole oikeutettu sellainen sopimusmääräys, jonka mukaan tuo mitta on korkeampi kuin mitä kohtuus ja yleinen tapa vaativat. Työsopimuslain mukaan on nimittäin sellainen sopimus mitätön, jonka ehdot ovat ilmeisessä ristiriidassa paikkakunnan tavan tai sellaisessa työssä yleisesti noudatetun

menettelyn kanssa. Työnantaja ei saa edustaa itselleen aineellista etua, joka on epäsuhteessa suoritettuun työhön nähden (12 §). Jos ylimitat saadaan kautta maan vakiinnutetuiksi, voitaneen niihin mahdollisissa riitajutuissa vedota. Mikäli työnantajat allekirjoittavat niitä koskevan sopimuksen, on tuo sopimus myös sääntönä työsopimuksia tehtäessä. Jos puutavaramittaus säännöstellään lailla, on tällä luonnollisesti paljon painavampi merkitys. Muuten on huomattava, että työsopimuslaki varaa työntekijälle oikeuden olla läsnä ja tehdä muistutuksia työtulosta mitattaessa (19 §).

Tavaran laatuun nähden määrätään usein, ettei se saa olla laho-vikaista, oksaista tai vääriä. Tällaisten vaatimusten täyttäminen on tärkeitä hakkauttajalle siksi, että hän joutuu itsekin vastaamaan siitä ostajalle. Työntekijän puolelta on merkitystä myös sillä seikalla, onko kysymys leimaamattomien vai leimattujen puiden kaatamisesta. Kun hakkuu ja ajo useimmiten tehdään urakalla, voi sattua, ettei leimatuista puista saadakaan mittauspaikalle sovittua määrää pölkkyjä, jotka täytävät laatuvaatimukset. Tällöin ei työnantaja juuri voi vedota leimausluetteloon, koska sen mukaan on mahdotonta tarkalleen laskea, paljonko leimatuissa pystyvuissa on esimerkiksi lahovikaa. Jos on kysymyksessä määrääla leimaamattomia puita, voi riitapuoli puolueettomalla asian-tuntijalla näyttää, mikä tavaramäärä alalta olisi voitu hankkia. Väli-miesmenettelyä voivat asianomaiset myös käyttää.

Yleisten siviilioikeudellisten periaatteiden mukaan on vahinko, minkä joku huolimattomuutensa, varomattomuutensa tai laiminlyöntinsä vuoksi toiselle tuottaa, edellisen korvattava. Kauppasopimuksissa samoin kuin hakkuu- ja ajosopimuksissa onkin säännöllisesti määräyksiä siitä, miten metsänomistajalle hakkuusta tai ajosta koituva vahinko on korvattava. Vahinkoa voi syntyä varsinkin hakkuuseen kuulumattomien puiden kaatamisesta tai turmelemisesta, mutta myös purojen ja ojien tukkimisesta. Kun työntekijältä vaaditaan tällaista korvausta, on kiinnitettävä huomiota myöskin niihin velvollisuuksiin, jotka kuuluvat työnjohtajalle työn valvonnan suhteen (10 §). Jos hän olisi voinut estää vahingon, mutta ei ole sitä tehnyt, siirtyy vastuu osaksi tai kokonaan hänelle. Valtion metsänvartijoille on valvontatyötä varten annettu erikoisia hallinnollisia määräyksiä, joiden noudattamisesta he virkavalan velvoituksella vastaavat.

Edellämainittuja näkökohtia voi soveltaa työsopimukseen yleensä muissakin metsätöissä. Suonkuivaustöissä, joita myös tehdään urakalla, ei laadultaan samoja vahinkotapauksia kylläkään tavallisesti satu. Työnjohtajan valvontamahdollisuus ja siis myös -velvollisuus on niissä sel-

vemmin määriteltävissä. Metsänhoito- ja lauttaustyöt tehdään yleisesti aikapalkalla. Senvuoksi näyttää niiden suhteen olevan tärkeämpää selittää varsinkin työajan ja -rettelöiden suhteen ilmeneviä oikeudellisia seikkoja.

Työpalkka.

Työsopimuksessahan määrätään palkka sekä sen maksuperusteet. Metsätyöpalkkojen maksuperusteista on edellä mainittu. Laki säättää, että ell'ei palkasta ole sovittu, on sitä kuitenkin suoritettava, ell'ei asianhaaroista ilmene, että kyseessäoleva työ on korvauksetta tehtävä (työsopimusl. 1 §). Sensijaan ei Suomen laissa ole minimipalkkasäännöksiä. Kun työansiot metsäalalla yleensä ovat alhaisemmat kuin muilla työaloilla, jopa välistä välttämättömien elinkustannusten alapuolella, ja kun metsätyöväki on järjestymätöntä, olisi minimipalkkojen määrääminen tässä oikeutettua. Käytännössä metsätyöpalkat samalla paikkakunnalla tavallisina aikoina ovat suurin piirtein samoja niin valtion kuin muidenkin työnantajain töissä. Mutta yksityistapauksissa voivat palkat etenkin pulakausina painua välttämättömien elinkustannusten alapuolelle. Valtion ja kuntain työaloilla voidaan hallinnollista tietä saada aikaan korjauksia. Mutta yksityisten töissä se ei käy päinsä. Kun nykyaikana muutamilla paikkakunnilla on tehty valituksia alipalkkauksesta, ovat jotkut työnantajat niihin vastanneet pitävänsä palkanormina voikilon hintaa. Mikäli tätä ohjetta noudatetaan, lienee palkka pula-aikanakin kohtuullinen. Mutta lain pakkoa siihen ei ole. Kuitenkin voinee palkan suuruuden suhteen riittäessä tapauksessa pitää ohjeina työsopimuslain viittauksia kohtuuden ja paikkakunnan tavan noudattamisesta sekä työntekijän terveyden ja työkyvyn säilyttämisestä.

Työpalkan suuruudesta on nykyään kuitenkin olemassa tilapäisiä sääntöjä. Nämä ovat hallinnollisia määräyksiä. Kulkulaitosministeriön kiertokirjeessä n:o 5, vuodelta 1932 määrätään, että sellaisissa, työttömyyden vastustamiseksi toimeenpantavissa, tarpeellisissa ja yleishyödyllisissä kuntien tai yksityisten töissä, joita valtio avustaa rahavaroilla, tulee työpalkan olla paikkakunnan sekatyöläisen palkkaa alempi. Palkan määräämistä varten on olemassa vahvistettu palkkataulukko, jota kuitenkin on noudatettava vain yleisohjeena. Mainitunlaisia töitä voivat olla m.m. metsänparannustyöt. Kulkulaitosministeriön kiertokirjeessä n:o 6 samalta vuodelta määrätään, että valtion omissa varatoissa on maksettava vapaiden työmarkkinain palkkoja. Tällaisina töinä mainitaan m.m. metsänhoito- ja suonkuivaustyöt. Lopullisesti vahvistaa palkat asianomainen keskusvirasto. Kiertokirjeet koskevat sesonki-

työttömiäkin, ja palkkamääräyksiä on noudatettava urakatöissäkin, erikoisammattimiehiä lukuunottamatta.

Metsätöissä on palkanmaksutapaan nähden huomattava etumaksut. Näitä suoritetaan yleensä työsopimusten ulkopuolella, joko suoritettun työmäärän arvosta tai enemmänkin. Valtio ei vastaa palkanmaksajainsa suorittamista etumaksuista. Muutamissa työsopimuksissa on määrätty, että etumaksuja saa suorittaa vain jo tehdyn työmäärän arvosta. Tällainen määräys voi työntekijöillekin olla tärkeä, kuten osoittaa eräs korkeimman oikeuden käsiteltäväksi saatettu työpalkkajuttu. Kun työnantaja oli vastoin tukinajourakasta tehdyn työsopimuksen määräyksiä suorittanut muutamille urakanottajille etumaksua yli suoritettun työmäärän, ja nämä olivat sittemmin jättäneet työnsä kesken, jäi mainituista etumaksuista koitunut vahinko työnantajan eikä työhön jääneiden urakanottajien kannettavaksi.

Luontaispalkkausta ei meillä, kuten eräissä muissa maissa, käytetä. Tosin ajourakan ottaja usein osapalkkauksena antaa työtovereilleen asunnon ja muonan, mutta työnantajan suhteesta työntekijöihin ei ole tällöin kysymys, kuten johdannossa osoitettiin. Saksassa on luontaispalkkauksen mahdollisuuksista ja hyödyllisyydestä metsätöissä olemassa eriäviä mielipiteitä, koskipa tuo palkkaus heinittämisoikeuksia tai erikoisin ehdoin luovutettuja asuntoja. Kun meikäläinen metsätyönantaja suurimmilla työmailla kuljettaa ja myö työläisille muonatarpeita, luovutetaan ne käteiskaupalla tai velaksi. Kun metsätyösopimuksissa ei tällaisten velkain perimisestä juuri sovita, voi asettaa kysymyksen, saako työnantaja palkasta pidättää tuon velan määrän, jos työntekijä sen kieltää? Työsopimuslain mukaan ei sovittua rahapalkkaa saa korvata tavaralla (18 §:n 1 mom.). Työntekijää ei saa pidättää palkkansa vapaassa käyttämisessä, paitsi vero- ja apukassasuorituksiin nähden (18 §:n 3 mom.). Työnantajan olisi siis muulla tavalla perittävä saatavansa. Toiselta puolen on yleisenä tapana, että palkasta pidätetään luovutettujen muonavarojen hinta. Kun otetaan huomioon se, että molemmat sopimuspuolet ovat tuosta tavasta tietoisia, että ruokavarojen ostopakkoa ei ole, ja että niiden hinta on kaikille työläisille sama, täytynee luovutettun muonan hinnan pidättämisen palkanmaksussa katsoa palkkaus- ja myyntiehtoihin sisältyväksi. Tällainen on katsantokanta Amerikan Yhdysvalloissakin ja tätä tukevat osaltaan myös työsopimuslain 25 § sekä saman lain 18 §:n 2 mom. Edelläoleva voitaisiin soveltaa sellaisiinkin tapauksiin, jolloin työnantaja etukäteen myö työntekijälleen työaseita, tai luovuttaa asuntonsa työntekijänsä käytettäväksi vastaista maksua vastaan.

Palkanpidätyksistä on metsätyösopimuksissa usein määräyksiä. Tavallinen on sopimus, jonka mukaan lopputiliä ei makseta, ennenkuin on pidetty työn katselmus. Siinä todetut virheet, kuten hakkuuseen kuuluvien puiden ajamatta jättäminen tai puutteellinen ojatyö aiheuttavat palkanpidätyksiä. Kun tuollainen katselmus välistä voidaan toimittaa vasta lumen sulattua, voivat mainitunlaisista seikoista johtuneet riidat aiheuttaa oikeudenkäyntiäkin.

Jos työntekijät joutuvat sovittuna määräaikana ja sovitussa paikassa työn päätyttyä odottamaan palkanmaksajaa, saavat he lain mukaan kolmelta odotuspäivältä täyden palkan, mikäli palkanmaksajalla ei ole laillista estettä (16 §:n 6 mom.). Tällaisena esteenä voinee pitää lumi-myrskyäkin, joka estää matkustamisen metsätyömailla. Välitilien palkanmaksuja ei lain säännös tunnu koskevan.

Työsäännöt.

Laki, joka työsäännöistä on annettu, ei näy ulottavan vaikutustaan metsätöihin muuten kuin toissijaisesti. Metsätyöt kuuluvat metsätalouden eikä teollisuuden piiriin. Tätä eroitusta ei kuitenkaan liene täysin selvitetty. Konevoiman käyttöä tuskin enää voidaan pitää eroittavana tekijänä teollisuuden ja metsätalouden välillä. Mainittakoon vain esimerkiksi, että metsätyömailla nykyään on käytännössä moottoriajoneuvoja, metsäratoja ja niputuskoneita. Metsätyön erikoisuus perustunee pareminkin siihen, että työ tehdään taivasalla, laajoilla, vuosittain vaihtuvilla alueilla, ja että sen pääasiallisena tarkoituksena on raaka-aineen hankkiminen puunjalostusteollisuudelle.

Mikäli metsätyöpaikoille tehdään työsäännöt, tulee niidenkin olla työsääntölain mukaisia (3 §). Niissä pitää siis olla määräyksiä työhön-otto- ja irtisanomistavoista, työajasta, -palkasta ja valituksista. Sääntöehdoituksesta tulee työntekijän saada lausua mielipiteensä, jonka jälkeen ehdoitus on annettava sosialiministeriön vahvistettavaksi. Vahvistettua työsääntöä on myöhemminkin tähän työsuhteeseen osallistuneiden työntekijäm ja työnantajain noudatettava. Säännöt on asetettava sellaiselle paikalle, että työntekijät saattavat niitä lukea, jotapaitsi niitä on ilmaiseksi jaettava kappale kullekin työntekijälle. Metsätöistä lienee palkanmaksupaikka tai pysyväinen metsätyöläisasumus sopiva julkipanopaikaksi. Milloin työmaa nopeasti vaihtelee, kuten lauttauksessa, eikä sopivaa julkipanopaikkaa ole, pitänee työnantajalla tai työnjohtajalla olla työsääntöjä saatavina. Ainakin on tapaturmavakuutus-

lain 32 §:ssä samanlainen säännös vakuutusilmoituksiin nähden. Mitä tässä edellä on sanottu yksityisestä yrityksestä, koskee työsääntölain 13 §:n mukaan myös valtion yritystä. Lain valvonta kuuluu ammattien-tarkastajalle.

On luonnollista, että kun lain pakkoa työsääntöjen käyttämiseksi metsätyömailla ei ole, on niiden käyttö harvinaista. Mikäli sentapaisia sääntöjä on olemassa, ovat ne työnantajan yksipuolisesti laatimia ohjesääntöjä, joilta lain säätämä sisältö ja muoto enemmässä tai vähemmässä määrässä puuttuu. Niinpä metsähallituksen hakkuu- ja ajosäännöt, jotka on tehty vuotta ennen työsääntölain vahvistamista, eivät mainitse mitään työhönottotavasta, työpalkkojen laskuperusteista ja työntekijäin valitusmahdollisuuksista. On kuitenkin huomattava, että olisi vaikea laatia yhtenäisiä työsääntöjä työmaille, joita on maan joka osassa ja joissa työn laatukin usein vaihtelee. Tulipalo- tai tapaturmavaaran estämiseksi kuin myös järjestyksen tai puhtauden edistämiseksi tehtävien erillisten järjestysohjeitten laatimista ei työsääntölakikaan kieltäne.

Milloin puutavarayhtiö, joka sekä hankkii raakatavaraa että jalostaa puuta, laatii työsäännöt tehtaallensa, eivät nämä ilman muuta voi olla voimassa yhtiön metsäosaston töissä. M.m. palkkaus ja työhönottotapa sekä työ- ja loma-aikojen järjestely muodostuvat metsä- ja lauttaustyömaille erilaisiksi kuin tehtaissa. Jos tämä työnantaja haluaa lain mukaisia työsääntöjä metsäosastolleenkin, näyttää siis oikealta, että hän laatii ne tuolle osastolleen erikseen. Tätä tarkoittava määräys on työsääntölaissakin (2 §).

Joukkotyöriidat ja niiden sovittelu.

Metsätyöriidoille on ominaista ensiksikin se, että niitä, useinkin alhaisista palkoista huolimatta, sattuu harvoin. Tämä johtunee osaksi töiden tilapäisluonteesta, mutta etupäässä metsätyöväen järjestymättömydestä. Sensijaan voi tällä työalalla alkanut lakko aiheuttaa vahingollisempia seurauksia kuin muilla työaloilla. Esimerkiksi lauttaustyölakon vuoksi voi jäljestäuittaja — edellytettynä, ett'ei yhteinen lauttaus ole kysymyksessä — joutua seisauttamaan työnsä. Ajotyölakon vuoksi voi puutavara jäädä metsään pilaantumaan. Lakko voi ulottua useampiin liikkeisiin, ja alkaa juuri kiireimpänä työ kautena. Näin oli laita lauttaustyöväen lakoissa vuonna 1917. Sellaiset työnsulut, jotka eivät johdu lakon puhkeamisesta, näyttävät olleen aivan harvinaisia.

Metsätyölakon oikeudelliset seuraukset, kuten sopimuksen irtisanominen ja hyvityssakon tai vahingonkorvauksen määrääminen, ovat

riippuvaisia lakon oikeutuksesta. Tämä vuorostaan on lähinnä riippuvainen työehto- tai työsopimuksesta. Jos edellisestä sopimuksesta on kysymys — kuten harvemmin on asianlaita — on pantava merkille sen oikeusvaikutus. Jos työehtosopimuksen ovat tehneet kuljetustyöläiset, joiden liittoon kuuluu vain pieni osa lauttaustyöläisiä, ei sopimus voi sitoa järjestymättömiä tai muihin liittoihin kuuluvia lauttaustyöntekijöitä, vaan viimeainittujen työehto- tai työsopimuksissa määrätyt irtisanomisajat ovat heitä sitovia. Työehtosopimus edellyttää nimitäin MANNION mukaan työläisten riittävää, edustavaa oikeuskelpoista yhdistystä. Mutta jos järjestymättömät tai muihin liittoihin kuuluvat ovat tehneet lakkositoumuksen ensinmainitun liiton kanssa, voi tämä liitto KIVIMÄEN mukaan velvoittaa heidät sitoumuksen perusteella yhtymään lakkoon, kunhan aikaisempien sopimusten irtisanomisaikoja sekä työrauhalain määräyksiä noudatetaan.

Jos yhdistysrekisteriin merkitsemätön yhdistys tekee työehtosopimuksen, ei tällä ole täyttä oikeusvaikutusta. Lakkovastuuta ei voi asettaa yhdistykselle, eikä sen tarvitse suorittaa hyvityssakkoa. Vastuu kuuluu sopimuksen tehneille jäsenille (yhdistysl. 32 §), joilta yleensä on varsin vaikea periä suuria korvaussummia. Työpaikalla syntyvä tilapäinen lakkoyhtymä, joka sekin on KIVIMÄEN mukaan yhdistys, on samojen rajoitusten alainen kuin muukin oikeudellisesti vajakelpoinen yhdistys. Tällaisessa lakossa voi käydä vaikeaksi osoittaa, ketkä työntekijöistä ovat lakon aiheuttaneet, kun aihe on työntekijäin. Milloin tällainen yhdistys yhtyy työriidan sovittelussa tehtyyn työehtosopimukseen, on tuolla sopimuksella siis sangen vähän arvoa.

Lisäksi on huomattava, että hankintasopimuksen täyttämisestä vastaa hankkija ostajalle lakonkin sattuessa, ei kuitenkaan, jos kysymyksessä on kuljetustyöläisten lakko, tai jos lakko käsittää koko maan (m.m. KIVIMÄEN mukaan).

Huomiota on kiinnitettävä myös lakkoäänestykseen. Laki ei tällaiseen pakoita, mutta hyväksyy vapaaehtoisen äänestyksen. Ennenmainittun maa-, metsä- ja uittotyöväen liiton sääntöjen mukaan piti lakkoon ryhtyvien toimittaa äänestys ja ilmoittaa sen tuloksista liitolle, joka myöntyessään lakkoon otti siitä vastatakseen. Äänestys voitiin kuitenkin toimittaa eri tavoin, jonka vuoksi työnantajapuolelta väitettiin, ett'ei lakkoa haluavien todellinen lukumäärä ilmennyt julkaistusta äänestystuloksesta. Hyökkäyslakkoon ryhdyttäessä tuli lakkoon ryhtyvien ensin neuvotella työnantajan kanssa sekä toimittaa äänestys perusjärjestyksessä, ja vasta määräänemmistön yhdyttyä lakkoon piti pyytää liiton lupa. Järjestymättömiä kehoitettiin lakkoa puuhattaessa yhtymään

paikalliseen järjestöön. Suomen ammattijärjestön sääntöjen mukaan piti lakkoa varten aina pyytää sen ja liittotoimikunnan lupa, mutta tämä laiminlyötiin usein.

Työehtosopimusta, jolla on täysi oikeusvaikutus, on irtisanomisaikaankin nähden noudatettava. Järjestymättömälle työläiselle, joka työehtosopimuksen irtisanomisajan vastaisesti eroitettiin työstä, tuomitsi Ruotsissa ali- ja hovioikeus korvauksen suoritettavaksi sillä perusteella, että kyseessäolevalla työalalla oli tapana noudattaa työehtosopimuksen irtisanomisaikaa myös järjestymättömiin nähden. Kun tuollainen eroittaminen saattaa aiheuttaa lakon, voi työnantaja siis joutua lakon aiheuttajaksi ja korvausvelvolliseksi lakon johdosta. Sillä lain mukaan on yksityisissä työopimuksissa samalla työalalla noudatettava työehtosopimuksen ehtoja (työehtosopimusl. 4 ja 6 §).

Lain tai hyvien tapojen vastainen lakko ei ole oikeutettu. Tuskinpa korpi- tai villilakollekaan voi myöntää oikeutusta. Tällaisia lakkoja voi metsätyömailla puhjeta työolosuhteiden vuoksi ja siksi, että työväki on järjestymätöntä. Olosuhteisiin katsoen kohtuuttomat vaatimukset eivät myöskään ole oikeutettuja. (Viitattakoon tässä tuomarinohjeitten säännökseen kohtuullisen maantavan pitämisestä lakina kirjoitetun lain puuttuessa.) Vuoden 1917 lauttaustyöläkoissa työntekijät kiireimpänä työ kautena vaativat korkeampien palkkojen ohessa 8 tunnin työaikaa. Tällöin lienee ollut kysymyksessä lainvastainen pakkoitus. Jos nykyään tehtäisiin tuollainen työaikavaatimus, voisi työnantaja vedota työaikalain soveltamiseen tässä työssä.

Metsätyöriidan sovittelusta voidaan sanoa samaa kuin sovittelusta muillakin työaloilla. Riippuen niistä vähäisistä valtuuksista, mitkä laki joukkotyöriitain sovittelusta myöntää virallisille sovittelijoille, joutuvat he sovitteluun yleensä vasta työseisauksen alettua. Sovittelun alkaminen ei myöskään aiheuta työseisauksen edes yleisvaarallisissa työseisauksissa. Tästä johtuen voi jo muutamassa päivässä syntyä suuria vahinkoja molemmiin puoliin. Riitapuoli ei tosin ole estetty jo ennen työseisauksista pyytämään valtion välitystä. Mutta tavallisesti sitä ei ole myöhemminkään pyydetty, vaan välitysmies on omasta aloitteestaan ryhtynyt sovitteluun. Riitapuolilla on muuten täysi oikeus valita itse sovittelijansa (4 §:n 3 mom.). Näin menetellen on mahdollista saada tuohon tehtävään henkilö, jolla on ammattituntemusta. Työntekijäin edustajana tällaisissa tapauksissa toimi maatyöväen liitossa luottamusmies.

Tässä yhteydessä sopinee huomauttaa niistä lakkoon yllyttäjistä, joita työskentelee etenkin rajaseutujen metsätyömailla. Useimmiten

toimivat nämä kiihoittajat valtiollisin tarkoituksiperin ja vieraan vallan palkkaamina. Vaikk'ei työopimuksessa olisikaan tällaista toimintaa kielletty, voinee työnantaja työopimuslain 15 ja 31 §:n nojalla ja sen perusteella, että kansalaisvelvollisuuksiin kuuluu uskollisuus kotivaltiota kohtaan, irtisanomatta eroittaa mainitunlaisen työntekijän. Sitäpaitsi voi hän tällöin kuin myös, milloin työrauhalain vastainen rikos on kysymyksessä, vaatia työntekijän asettamista syytteeseen. Tällaiset rikokset ovat virallisen syytteen alaisia.

Työaika.

Tähän nähden on metsätoissa otettava huomioon etupäässä työaikalaki ja työopimuslaki. Työaikasäännökset koskevat myös urakatöitä. Säännökset lasten ja nuorten henkilöiden ammattityöstä eivät SAA-REX käsityksen mukaan ulotu metsätöihin. Näissä töissä käytetään lapsia, nuoria henkilöitä ja naisia kylläkin vähän ja melkein aina helpoimmista tehtävistä. Työväensuojeluperiaatteiden vastaista ei voi olla köyhän metsätyöläisen lapsen käyttäminen sellaisiin ansiotöihin, joihin hän terveystään vaarantamatta pystyy. Valtioneuvoston päätöksissä, jotka koskevat lapsille tai nuorille henkilöille vaarallisia ammatteja, ei mainita metsätöitä. Sensijaan ei lasten, nuorten henkilöiden tai naisten käyttämistä raskaampiin metsätöihin, kuten tukinhakkuuseen, ojitustyöhön ja pitkälliseen lauttaustyöhön, voi puolustaa juuri mainittujen periaatteiden kannalta. Valtioneuvoston päätöksen mukaan 14. III. 1919 ei lapsia saa pitää työssä, jossa hukkuus-, putoamis- tai ruuhoutumisvaara on tarjolla.

Työaikalain ulkopuolelle on jätetty maataloustyöt sekä välittömästi niiden yhteydessä suoritettavat työt. Sellaisiin kuuluu m.m. metsäntuotteiden hankkiminen tilan välittömiin tarpeisiin, esimerkiksi navetan rakentamiseen. Tilan omalla väellä suoritettavat metsänhoitotyöt, kuten apuharvennus- ja kylvötyöt, ovat nähtävästi myös maataloustöihin verrattavissa. Vuonna 1924 asetettu työaikakomitea luki kaikki edellämainitut työt maatalouden sivuelinkeinoihin. Sensijaan myyntihakaukset, joita tuskin voidaankaan pelkällä tilan työväellä suorittaa, ja joita tuskin voi sanoa toimitettavan välittömästi maatalouden yhteydessä tai sen välittömiin tarpeisiin, kuulunevat työaikalain piiriin. Toiselta puolen on sanottu, että myyntihakkaus omalla tilalla on maatalouden sivuelinkeino. Tällainen käsitys voisi kuitenkin viedä sellaiseen mahdolluuteen, ett'ei työaikalakia voisi lainkaan metsätoissa soveltaa, kunhan jokaisessa metsässä maanomistaja itse toimituttaisi hakkuu- ja

ajotyön. Tulkinta on lainsäädännössäkin vielä avoin, ja sitä ovat pohtineet m.m. vuoden 1924 teollisuustyöaika- ja vuoden 1927 maataloustyöaikakomitea.

Jos tilanomistaja yllämainituissa metsätöissä käyttää päivätyöläisiä, jotka torpan, lampuotitilan tai mäkituvan vuokrauksesta annetun asetuksen mukaisesti suorittavat tilalle veropäivätöitä, ei kuitenkaan maataloustyöaika enempää kuin työaikalakiaan ole määrävänä, vaan mainiten asetuksen 19 §, jonka mukaan työaika saa kuutena kesäkuukautena olla korkeintaan 11 ja muulloin keskimäärin 9 tuntia päivittäin, ruoka-aikoja lukuunottamatta. Maatalouden välittömässä yhteydessä suoritettavissa metsätöissä tulee työnantajan joka tapauksessa noudattaa työsopimuslain 14 §:n määräyksiä lepoajoista ja lomista työssä y.m. Valvonta kuulune näissäkin tapauksissa ammattientarkastusviranomaisille.

Työaikalain alaisia ovat m.m. raivaus-, perkaus- ja kuivaustyöt, metsän- ja halonhakkuu sekä puutavaran ajo, lauttaus ja uitto. Näihin on luettava metsän apuharvennus-, hakkausalan raivaus- ja suonkuivaustyöt. Omituiselta tuntuu, että halonhakkuu on mainittu erikseen, se kun on metsänhakkuuta samoin kuin saha-, faneeri- ja paperipuitten hakkuu. Lain mukaan julkisoikeudellisetkin yhteisöt ovat velvollisia sitä noudattamaan (1 §:n 2 mom.). Päivittäinen työaika saa olla korkeintaan 8 tuntia, lukuunottamatta yli- ja hätätöitä, joista on eri säännöksiä. Liikkeissä ja yrityksissä, jotka tarkoittavat puutavaran ajoa, lauttausta ja uittoa, saa työntekijää pitää työssä enintään 192 tuntia neljän viikon aikana. Tämä säännös ei siis koske muita metsätöitä, kuten hakkuuta, jonka työaika Ruotsin laki ei lainkaan rajoita.

Työn teknillisen laadun, luonnontapahtuman sekä eräiden muiden syiden perusteella voi ammattientarkastaja kuitenkin myöntää luvan säädettyjen työaikojen ylittämiseen. Milloin lakia ei voi työn teknillisen laadun, vuodenaikojen tai muiden pakottavien seikkojen vuoksi soveltaa käytäntöön, saa valtioneuvosto myöntää laista poikkeuksia vuodeksi kerrallaan. Näitä poikkeuksia käsittelee alustavasti työaikalautakunta. Juuri mainituista syistä valtioneuvosto onkin vuosittain tähän asti (v. 1933) lain alaisuudesta vapauttanut välittömästi metsänhoidon yhteydessä suoritettavat raivaus-, perkaus- ja kuivaustyöt, metsän- ja halonhakkuun sekä puutavaran ajon, lauttauksen ja uiton, paitsi lauttausväylän varsinaisilla lajittelupaikoilla. Mainituilla lajittelupaikoilla suoritetaan yhteisuittajien puiden eroittelutyöt. Sanat »välittömästi metsänhoidon yhteydessä» tarkoittanevat tässä samaa kuin metsänhoidollisia tarkoituksia varten. Niin selittää asian myös vuoden 1924 työ-

aikakomitea. Poikkeusasemassa ovat siis samat metsätyöt, jotka työaikalain 1 § luettelee. Laki ei puhu mitään taimitarha-, kylvö- ja istutus töistä. Nämä ovat kuitenkin oleellisimpia metsänhoitotöitä. Metsän raivaus ja perkaus tarkoittavat vain uuden viljelyksen valmistamista. Olisi luonnotonta asettaa edellisiä töitä muista metsänhoitotöistä poikkeavaan asemaan, ja tuskinpa se on lain tarkoitus ollutkaan. Kaikki tässä mainitut metsänhoitotyöt ovat metsän parantamista, ja kaikissa niissä työolosuhteet ovat samanlaisia.

M.m. metsänhakkuu- ja puutavaranajotöissä ei siis tarvitse toistaiseksi noudattaa työaikalain säännöksiä. Jos lakia vastaisuudessa tuleekin noudatettavaksi, myöntää se näissä töissä 2 §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti helpoituksen. Samat työt tehdään melkein aina urakalla, jonkavuoksi ruoka-aikojen, lomien ja ylityön järjestely jää käytännössä työntekijäin asiaksi. Hätätyöhön on hänen, esimerkiksi metsäpalon sytytyessä, otettava osaa. Siitä pitänee hänen saada ylityön mukainen korvaus. Samaa voidaan sanoa suonkuivaustöistä, paitsi mitä siihen helpoitukseen tulee, jonka lain 2 §:n 3 mom. voi myöntää.

Sellaisissa metsänhoitotöissä kuin kylvössä, kuloittamisessa ja apuharvennuksessa on tilanne toinen. Näitä töitä ei juuri voi antaa urakalle. Työajan säännöstely olisi niissä välistä paikallaan. Kun ne suoritetaan pääasiassa kesäisin, voi päivittäinen työaika käydä varsin pitkäksi. Sitäpaitsi juuri näissä metsänhoitotöissä käytetään naisia, nuoria henkilöitä ja lapsia runsaammin. Tosin nämä metsätyöt myös ovat kevyimpiä. Muiden työaikasäännösten puutteessa voidaan kuitenkin sovelluttaa työsopimuslain 14 §:ää tai mahdollisesti 12 ja 13 §:iä. Ammattientarkastajan on, huomattuaan mainittujen lainkohtien vastaista menettelyä työsuhteessa, ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi. Työläiset voivat joko itse tai luottamusmiehensä välityksellä ilmoittaa epäkohdista tarkastusviranomaiselle. Jos ammattientarkastaja määrättyllä työpaikalla on rajoittanut työaika, voi sattua, että jotkut työntekijät haluavat suorittaa työtä tuon päivittäisen työajan ulkopuolellakin. Kun työaikarajoitus koskee kaikkia työntekijöitä, vastaa työnantaja työajan ylittämistä. Jos puheenaolevat työntekijät ovat työaikarajoituksesta vapautetut, saavat he kyllä suorittaa haluamaansa työtä, mutta ylityöpalkkaa he eivät voi vaatia, koska ylityöaika ei ole kysymyksessä. Hätätyön laita on luonnollisesti toisin.

Lauttaustyössä on tuntipalkkaus yleinen. Jotta tulvavesi voitaisiin täysin käyttää hyväksi, ja jotta välttyttäisiin vieraan lauttaajan tielle joutumista, on työtä välistä tehtävä vuorokausimääriäkin yhteen menoon. Ateriat nautitaan senvuoksi yleensä työn ohessa. Työaikalakia olisi

ehkä kaikkein vaikeinta soveltaa juuri lauttauksessa. Siksi tässä soveltuvatkin hyvin valtioneuvoston poikkeusmääräykset. Työsopimuslakia soveltaessaan olisi ammattientarkastajan täysikasvuisiin miehiin nähden etupäässä otettava huomioon työssä yleisesti noudatettava samoin kuin paikkakunnan tapa. Pääpaino olisi tarkastuksessa asetettava lasten, nuorten henkilöiden ja lasten suojeluun.

Muutamissa paikoin maata käytetään n.s. ikuisuusketjulla liikkuvia tukkivaunuja puiden siirtämiseksi vesistöstä toiseen. Tämän työn, lukuunottamatta koneenkäyttöä, suorittavat lauttaustyöntekijät kymmenmies-tensä johdolla. Kun tukit on siirretty vedenjakajan yli, jatkuu lauttaus-tyo tavalliseen tapaan. Luonnonesteet ja jäljessä kiirehtivä lauttaaja vaikuttavat tähän siirtotyöhön siten, että työtä tehdään kaksi- tai kolmi-vuoroisesti, maksamalla ylityöstä korkeampi palkka, ja käyttämällä 8-tunnin työvuoroja. Työn laatu poikkeaa muutenkin lauttaustyöstä, ollen lähinnä lastaustyöhön verrattavissa. Samoin lauttauksen yhteydessä toimitettava varastoidun puutavaran urakkapalkkainen vieritystyö on lähinnä purkaustyön luontoista, joten senkin suhteen on noudatettava työaikalain määräyksiä. Lapsia ja nuoria henkilöitä tällaisissa töissä ei saa pitää (as. työstä teollisuus- ynnä eräissä muissa ammateissa 1917).

Työaikaan nähden on vielä huomautettava, että Suomen itsenäisyys-päivä on myöskin metsätöissä pidettävä lomapäivänä, josta täysi työ-palkka on maksettava. Miten se urakatöissä lasketaan, on laissa seli-tetty (l. itsenäisyyspäivän viettämisestä 1929).

Tapaturmavakuutus.

Jo vuoden 1917 asetus tapaturmavakuutuksesta koski metsänhakkuu-ja puutavaranuittotyöläisiä. Tapaturmien lukumäärä näissä töissä oli asetuksen voimassaoloaikana vielä suhteellisen alhainen. Mutta kaikkiin metsätyöntekijöihin ulottuvan, vuoden 1925 tapaturmavakuutus-lain astuttua voimaan, ovat tapaturmat metsätöissä filaston mukaan vuosi vuodelta lisääntyneet. Yhäkin on metsässä sattuneille tapatur-mille ominaista niiden lievä laatu. Lauttauksessa tapaturmia sattuu harvemmin, mutta ne johtavat useammin kuolemaan. Verrattuna muihin työaloihin on metsätyö nykyään yksi suurimmista, tapaturmia aiheut-tavista työaloista.

Kun metsätöissä sattuu tapaturmia, voi tulla kysymykseen yksi-tyisten tai kuntien vakuutusvelvollisuus. Valtion tapaturmalautakunta

toimii vakuutuslaitoksena m.m. metsähallinnon metsätyöntekijöille. Tapaturma-asiamiehenä on tällöin yleisesti alue-, hankinta- tai suon-kuivausmetsänhoitaja. Urakoitsija vastaa työntekijänsä vakuuttami-sesta, mutta jos hän sen laiminlyö, siirtyy tuo velvollisuus hänen urakan-antajalleen (lain 4 §). Valtio vaatii urakoitsijoiltaan sitoumuksen vakuu-tusvelvollisuuden täyttämistä.

Metsätyötapaturmien lievä laatu aiheuttaa usein tulkintavaikeuksia. Tällöin on syytä erikoisen huolellisesti tutkia, miten lain I luvun sään-nöksiä on sovellettava. Vuoden 1930 työturvallisuuslain antamat mää-räykset on myös otettava huomioon.

Mitä tulee yksityistapauksiin, ei käytäntö vielä näytä vakiintuneen. Niinpä paleltaa ei tavallisesti ole korvattu, mutta joskus kyllä. Näyt-tää siltä, että kun työolosuhde on ollut ilmeisenä aiheena paleltumiseen, kuten lauttauksessa usein on asianlaita, on tapaturma korvattava. Kovan pakkasen aiheuttama paleltuma hakkuutyössä näyttää sensijaan jäävän korvausta vaille. Edellisessä tapauksessa voi vedota työturvallisuus-lakiin, joka säättää, että työnantajan on tarpeellisilla varokeinoilla estet-tävä putoamisvahingot, mutta myös, että työntekijän on noita varo-keinoja käytettävä. On vielä huomattava, että ruuhkan purkamisessa voi uhkarohkeuskin olla tarpeellinen ja luullinen. Jälkimmäisessä tapauk-sessa voi työntekijä, milloin urakkatyö on kysymyksessä, melko itsenäi-sesti työsopimuksensa puitteissa järjestää työnsä siten, että tapaturma-vaara alenee pienimpään mahdollisuuteensa. Päiväpalkkatyössä, esi-merkiksi metsänviljelyssä, on valvonta tehokkaampi, ja riski työnantajan puolella siis suurempi. Kuten paleltumistapaturma, on kaatumisesta tai venähtymisestä johtunut tapaturma useimmiten jäänyt korvausta vaille.

Rikoslain 3 luvun 5 §:n mukaan pikimmiten tapaturmasta kuin tuot-tamuksesta toiselle saatettu vahinko jää rankaisematta. Näin voi käydä esimerkiksi puuta kaadettaessa. Vahingonkorvausvelvollisuus tällöin tuskin voi säilyä, koska tuottamus ei ole kysymyksessä.

Aterian aikana sattuneen tapaturman korvaaminen riippune siitä, onko työntekijä silloin työnteettäjän käskettävissä. Jos jälkimäisen puo-lesta on järjestetty ruokailutilaisuus työpaikalle tai metsäasumukseen, jäänee tapaturma työnteettäjän korvattavaksi. Mutta jos työntekijä saa itse vapaasti käyttää ruokailuajansa, esimerkiksi poistumalla kotiinsa aterioimaan, ei työsuhte voine aiheuttaa työnteettäjän velvoittamista tapaturmahingon korvaamiseen. Ainakin on korkein oikeus eräässä tällaisessa tapauksessa evännyt tapaturmakorvauksen työntekijältä, joka oli leikannut ruokaillessaan sormensa.

Myrkytys ja tartunta on työnantajan yleensä pitänyt korvata. Tällaisessa tapauksessa on lähellä se mahdollisuus, että työntekijä liioittelee vahinkoansa. Myös voi hoitamatta jäänyt vähäinen haava aiheuttaa yleisen myrkytyksen. Tavallinen tapaturma metsätyössä on se, että oksa riipaisee ja vahingoittaa silmää. Tämä voi hoidon puuttuessa aiheuttaa silmän menetyksen ja suuremman tapaturmakorvauksen. Tällaisissa tapauksissa on vaadittava nopeaa ilmoittamista tapaturmasta, heti siitä tiedon saatua (30 §). Ell'ei työntekijä itse voi sitä tehdä, on se omaisten tai työtoverien tehtävä. Ell'eivät nämä sitä tekisi, vaikka voisivat, saisivat he siviilioikeudellisten periaatteiden mukaisesti vastata vahingosta. Ensiapua varten pitää lain mukaan metsätyömaillakin olla sidetarpeita saatavina (8 § sekä työturvallisuuslain säännökset). Saattaa asettaa kysymyksen, mikä arvo siteillä on, ell'ei työnjohtaja osaa niitä tehokkaasti käyttää. Laki ei nimenomaan pakoi opettamaan työnjohtajille ensiaputoimia. Vapaaehtoisesti ovat suurimmat puutavara-yhtiöt panneet toimeen ensiapukursseja työnjohtajilleen, jopa metsätyöntekijöilleenkin. Tällainen opetus on sitäkin tarpeellisempi, kun syrjäisillä metsämailla ei kohta ole saatavissa lääkärinapua. Tarpeen vaatiessa on vahingoittunut aina niin pian kuin mahdollista kuljetettava lääkäriin luo. Tuota tarvetta on syytä yksityistapauksissa harkita. Jos nimittäin on kysymyksessä vahingon liioittelu, tulee pitkä matka lääkäriin luo aiheuttamaan tarpeettomia kustannuksia, joita on vaikea periä varattomalta työntekijältä takaisin. Mutta jos selvä tapaturma osoittautuu vakavalaatuiseksi, aiheuttaa lääkärin hoidon puuttuminen helposti vielä suurempia kustannuksia ja kenties syytteenkin lain rikkomisesta. Erittäin on huomattava, että puutavaran valmistamisesta tai käsittelemisestä johtunut ammattitauti katsotaan tapaturman aiheuttamaksi ruumiinvammaksi, (valtioneuvoston päätös siitä, mikä ammattitauti on katsottava tapaturman aiheuttamaksi ruumiinvammaksi 1926).

Tapaturmasyyn tutkimiseksi toimitettu poliisikuulustelu, lääkärinlausunto tai vakuutusneuvoston harkinta, milloin asia on sinne joutunut, voi luonnollisesti usein selvittää asian, mutta pienten tapaturmien selvittäminen viime mainittua tietä käy, kuten vuoden 1931 sosiaalivakuutuskomiteakin on huomannut, aikaa vieväksi ja kalliiksi.

Jos työnantaja pitää metsätyössä työntekijöitä korkeintaan kuusi päivää yhteen menoon, pyhäpäiviä lukuunottamatta, ei hänen, sen mukaan kuin tapaturmavakuutuslain 1 §:n 2 momentti säättää, tarvitse vakuuttaa näitä, mutta jos hänellä on muussa metsätyössä yksikin vakuutettava työntekijä, on hän vakuutusvelvollinen myöskin edellisiin nähden.

Keskipäiväpalkan ja vuosityöansion laskeminen tuottaa, niin tarkasti kuin laskutapa onkin laissa määrätty, metsätyössä suurempia vaikeuksia kuin esimerkiksi teollisuustyössä. Kuinka olisi nämä laskettava esimerkiksi pientilalliselle, joka muutamia päiviä tai viikkoja kerrallaan toimii metsätyössä? Laissa on onneksi pari säännöstä, joita voi tällaisiin tapauksiin soveltaa. Keskipäiväpalkka voidaan arvioida kohtuuden mukaiseksi, ja vuosityöansio sellaisen työntekijän ansion mukaiseksi, joka on toiminut samalla paikkakunnalla samaan aikaan, kun hänen työkykynsäkin on samanlainen (21 §:n 2 mom.; 22 §:n 2 mom.). Tätä arvioimista voi sovelluttaa myös lentojätkiin, joiden ansioita muuten olisi vaikea määrittellä.

Metsätyössä sattuu usein, että perheen päämies suorittaa töitä yhdessä perheen muiden jäsenten kanssa, mutta nostaa ja kuittaa yksin palkan. Tällöin voi ansion laskeminen määrätyn perheenjäsenen tapaturman johdosta helposti viedä vääraan tulokseen, kuten syystä on huomautettu. Tällaiseen tapaukseen saanee, ell'ei asiaan muuten tule selvyyttä, yllämainittua lain säätämää arvioimista myös soveltaa. Kun on kysymyksessä alle 17-vuotias tai määrätty vähäansioinen työntekijä, voi vakuutusneuvosto määrätä, mikä on katsottava vuosityöansioksi (21 §:n 3 mom.; 22 §:n 3 mom.).

Suomen Skandinaavian maille tekemän ehdoituksen mukaisesti tapaturmakorvaus määrättäisiin lyhytaikaisissa ja epäitsenäisissä töissä samoin kuin kaikissa kuljetustöissä, jotka tehdään vieraassa maassa, työnantajan kotimaan oikeuden mukaisesti työntekijälle, jolla on sama kotimaa. Tällainen sopimus on vuonna 1925 tehty Norjan kanssa lauttaustyön suhteen Paatsjoessa.

Metsätyöntekijäin asumukset.

Yhtenä tapaturmia ja sairauksia ehkäisevänä tekijänä metsätyöoloissa on kunnollisten asuntojen hankkiminen työntekijöille. Tähän on lainsäätäjänkin pyrkinyt, määrätessään ennen vapaaehtoisesti suoritettua rakennustyön pakolliseksi. Metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista annettussa laissa säädetään lisäksi, että noiden asumusten tulee olla kohtuullisten vaatimusten ja olosuhteiden mukaisia sekä, että niitä tulee olla tarpeeksi useita. Lain soveltamista helpottaa laki maan lunastamisesta eräissä tapauksissa lauttaustyöväen asumusten alueiksi. Kummankin lain toimeenpanosta on annettu asetus.

Lain puhuessa lauttauksesta, tarkoittaa se uittoakin. Juuri uitossahan lauttauslaitteita eniten käytetään, ja siinä asuntojakin kipeimmin tarvi-

taan. PUUSTINEN katsoo lauttauksen tarkoittavan kaikenlaista puutavaran kuljettamista ja uittamista vedessä, paitsi sen kuljettamista aluksissa.

Työvälle tulee sen, jonka lukuun metsähakkuu, puutavaran ajo tai lauttaus tapahtuu, hankkia asumukset, ell'eivät työntekijät muuten saa asuntoja työpaikan läheltä. Rakennusvelvollisena voi siis olla valtio, kunta, lauttausyhdistys, puutavarayhtiö tai urakoitsija. Kun eduskunnan työväenasiain valiokunnassa käsiteltiin tätä lakia, katsottiin 3 km pisimmäksi kohtuulliseksi matkaksi asunnolle. Edelleen pidettiin kahden viikon yhtämittaista työskentelyä samalla seudulla riittävänä aiheena pysyvän asumuksen rakentamiseen. Lyhyempää aikaa varten oli niinmuodin rakennettava tilapäisasunto. Jos työssä on vain oman talon väkeä, tai jos se käsittää kotitarvepuiden hankintaa, ei lakia tarvitse soveltaa. Jos työ on aivan tilapäinen ja lyhytaikainen, ei rakennuksia myöskään tarvinne tehdä (lain 2 §). Lauttauksessa on asumukset rakennettava siitä huolimatta, ett'ei lauttausväylän tekemistä tai kunnossapitoa ole järjestetty. Metsänhoito- ja suonkuivaustyöt eivät näytä kuuluvan lain piiriin, vaikka nämä työt olisivat pitkäaikaisiakin (1 ja 2 §). Lainmukaisten metsäasumusten asettaminen myöskin viimemainituissa töissä olevien työntekijöiden käytettäviksi ei kuitenkaan käytännössä tuottane vaikeuksia.

Sen, jolle asumusten hankkiminen kuuluu, ei välttämättä tarvitse niitä rakentaa; hän voi myös vuokrata asumuksia, jotka täyttävät lain vaatimukset (1 ja 2 §). Kun asumuksen hankkija on itse rakentanut sen, voi hän sitten, kun hänen työssään ei enää tarvita asumusta, sen purkaa tai luovuttaa toiselle. Mutta jos asumus on lauttausväylällä, jolle on vahvistettu lauttaussääntö, luetaan se pysyviin lauttauslaitteisiin (4 §:n 3 mom.). Tällaisessa tapauksessa voidaan rakennus- ja kunnossapitokustannukset vesioikeuslain mukaan periä lauttaajilta, jotka asumusta käyttävät. Laki ei kiellä metsäasumuksen omistajaa perimästä vuokraa omilta työntekijöiltään. Mutta kun tällaisten asumusten hankkiminen perustuu työväensuojeluun, joka tässä on asetettu yksinomaan työnantajain velvollisuudeksi, ei näiden vuokramaksujen perusteiksi suinkaan voi panna asumusten hankkimiskustannuksia. Paremmiin sopivat perusteiksi ne kustannukset, joita työntekijälle tavallisesti koituu paikkakunnallisen asunnon hankkimisesta (vertaa lain 1 ja 2 §:ää). Käytännössä viimemainitut vuokramaksut yleensä joko ovat varsin kohtuullisia tai niitä ei lainkaan peritä.

Ell'ei ole kysymyksessä lauttausväylä, jolle on vahvistettu lauttaussääntö, käy asumusten rakentaminen päinsä samaa vapaaehtoista tietä kuin ennenkin, kunhan lain ja sen toimeenpanosta annetun asetuksen rakennusohjeita seurataan. Milloin suurempia rakennustöitä annetaan ura-

kalle, on rakennusvelvollisen varmintaa vaatia urakoitsijalta sitoumus siitä, että asumukset täyttävät lain vaatimukset.

Lauttauksessa tarvittavia asumuksia varten voidaan maa-alue tai määräaikainen käyttöoikeus siihen tarpeen vaatiessa pakkolunastaa (laki maan lunastamisesta lauttaustyöväen asumusten alueeksi.). Tässä laissa ei lunastusmahdollisuuksista metsänhakkuu- ja puutavaranajotöissä tarvittaviin asumuksiin nähden mainita mitään. Maan lunastustarve lieneekin tällöin harvinainen. Se, jolla on hakkuuoikeus vieraan metsässä, voi hakkuuoikeuden lakattua purkaa, siirtää pois tai luovuttaa asumuksensa. Hakkaussopimuksessa voivat sopimuspuolet määrätä asumusten rakennuspuiden ottamisesta ja asumusten käyttämisestä hakkuuoikeuden lakattua.

Kun on kysymyksessä lauttausväylä, jolla on lauttaussääntö, on rakennussuunnitelman toteuttaminen mutkikkaampaa, joskin varmempaa kuin muulloin. Tässä tulee kysymykseen hallinnollinen menettely. Lauttausyhdistys on velvollinen lähettämään maaherralle määräjassa rakennussuunnitelman, mahdollisine muutosehdotuksineen lauttaussääntöön. Yksityinen lauttaaja voi myös pyytää maaherran määräystä pysyvien lauttauslaitteiden vertaisten asumusten rakentamiseksi. Asiaan vaikuttavat lauttausväylällä tapahtuneet muutokset on ilmoitettava maaherralle. Tämän on pyydettävä sosialiministeriön lausuntoa asiasta, sekä senjälkeen toimittava asiassa siten kuin vesioikeuslaki määrää pysyvistä lauttauslaitteista ja maan lunastamisesta niitä varten (katso vesioikeuslain II luvun 3 §:ää sekä VI luvun 4 ja seuraavia §:iä). Maaherran päätöksessä on mainittava rakentamisaika, joka saa olla korkeintaan kaksi vuotta, paitsi viimeksimainitussa tapauksessa, jolloin se on yksi vuosi.

Tällainen menettely voi aiheuttaa vahinkoa työntekijöille. Voi nimittäin käydä niin, että ennenkuin rakennussuunnitelma tai sen muutos on vahvistettu ja rakennukset tehty, on se lauttaus jo päättynyt, jota varten rakennukset tehtiin. Rakennuksista voi täten olla hyötyä vain seuraavien lauttaajien työntekijöille. Tämän estämiseksi on säädetty, että selostetun hallinnollisen menettelyn tulee tapahtua kiireellisesti ja muista lauttausasioista erikseen. Laissa ei mainita, saako tuollaisiin maaherran päätöksiin hakea muutosta, mutta vesioikeuslain mukaisesti lienee siihen asianomaisilla oikeus (mainitun lain VI luvun 14 §; vertaa saman luvun 5 §:n 1 momenttiin). Asumustentarkastajan määräyksistä saanee valittaa sosialiministeriöön.

Toiselta puolen se lain määräys, että metsähakkuu- ja ajotyöläisten asumusten tulisi olla valmiina ennen töiden alkua, kylläkin on työntekijöille eduksi, mutta työnantajan usein vaikea täyttää, koska ostaja saa tiedon

valtion puuhautokauppojen myyntipäätöksistä välistä vasta silloin, kun hakkuu on aloitettava, ja koska metsäasumusten kunnollinen laatu ja kestävyys edellyttäisi, että ne tehtäisiin keskikesällä.

Metsäasumukset on omistajan puolelta pidettävä kunnossa, (lain 3 § ja 9 §:n 3 mom. verrattuina 4 §:n 3 momenttiin). Tätä varten on hän oikeutettu vaatimaan asumusten käyttäjiltä järjestyksen ja siisteyden noudattamista kohtuuden mukaan.

Lain valvonta kuuluu erikoiselle metsä- ja lauttaustyöväen asumustarkastajalle ja ammattientarkastusviranomaisille yhteisesti. Työnjakoa näiden kesken ei ole määrätty. Senvuoksi voikin lain valvonta aiheuttaa ristiriitaisuuksia. Erikoistarkastaja voi määrätystä asumuksesta antaa sosialiministeriölle aivan erilaisen kuvauksen kuin ammattientarkastaja, olletikin, kun jälkimmäisen ei välttämättä tarvitse olla rakennusammattin tuntija. Kun erikoistarkastajalla ei ole apulaisia, on hänen mahdotonta vuoden kuluessa tarkastaa kaikkia asumuksia, jotka lisäksi voivat olla siirrettäviä tai työn päätyttyä hävitettyjä.

Lain rikkomisesta voi tuomita rangaistuksen joko hallinto- tai oikeusviranomainen. Jos asumukset puuttuvat kokonaan, tai kun ne muuten ovat puutteellisia, voi maaherra, hankittuaan asianmukaisen selvityksen, menettellä eri tavoin. Hän voi määrätä työnantajan sakon uhkalla täyttämään velvollisuutensa, ja, jos uhkasakko osoittautuu tehottomaksi, kieltää työnteon metsässä tai lauttausväylällä. Jälkimmäisen seuraamuksen voi aiheuttaa myös asian kiireellisyys tai puutteen oleellisuus. Ell'ei työnantaja tähänkään alistu, voinee maaherra antaa takavarikoida puut (vertaa vesioikeusl. VI luvun 19 §:ään). Rangaistus saattaa siis olla varsin ankara, jota paitsi se voi aiheuttaa vahinkoa vieraille lauttaajalle ja työntekijöillekin. Muista tämän lain rikkomuksista voi tuomioistuin määrätä vähintään 50 päiväsakkoa tai vankeutta. Päätökseen, jolla on tuomittu rangaistukseen, saa hakea muutosta.

Muu työväensuojelu ja -huolto.

Lukuunottamatta tapaturmavakuutusta on eri vakuutusmuodoilla toistaiseksi ollut metsätyöntekijöille vähäarvoinen merkitys. Sairaus-, työkyvyttömyys- ja työttömyysvakuutuksia ei tällä työalalla ole juuri lainkaan käytetty. Vain muutamat suuret puutavarayhtiöt ovat rajoitettussa muodossa käyttäneet niitä metsätyöntekijöilleen. Samaa voi sanoa sellaisista työntekijäin apukassoista, jotka saavat yleisistä varoista avustusta. Metsätyön laatu ja ammattiyhdistysten puuttuminen aiheuttavat senkin, että kassojen perustaminen käy vaikeaksi. Sitä paitsi ei työntekijä

yleensä saa työttömyyskassasta avustusta, ennenkuin hän on useita kuukausia suorittanut kassalle määrämaksut (as. työttömyyskassoista ja sen voimaanpanosta 1917). Perustetut apukassat ovat tavallisesti olleet työntekijäin itsensä varustamia lakko- ja oikeusapukassoja, lukuunottamatta muutamien yhtiöiden apukassoja. Verrattuna siihen monipuoliseen vakuutus-toimintaan, jota Saksassa lain säännöstelemänä ja valtion avustamana on käytetty metsätyöntekijöillekin, on vastaava meikäläinen vakuutustoiminta aivan alussa.

Metsätyöläistutkimus osoitti, että asunto-olojen ohessa ravinto-olot ovat metsätyömaiden pahimpia epäkohtia. Toistaiseksi ei ole katsottu mahdolliseksi erikoisella lailla säännöstellä näitä ravinto-oloja. Senvuoksi voi olla tarpeellista kiinnittää huomiota niihin lain määräyksiin, joiden mukaan työnantaja tai muu henkilö ei saa kaupitella työntekijöille ala-arvoisia ravintoaineita (keis. as. terveydenhoidosta 1879, III ja IV luku sekä rikoslain 36:1 ja 44:5).

Työnvälitystä ei meidän metsätyöntekijöille liioin ole paljon käytetty, niin tarpeellista kuin se usein olisi ollutkin. Joillakin puutavarayhtiöillä on tosin omaa tarvettaan varten työnvälitystoimistonsa. Rovaniemellä on toiminut tilapäinen metsätyönvälitystoimisto. Työnvälityslain mukaan tulee työnvälityksen olla maksutonta; kuitenkin saa työnvälitysyhdistys periä jäseniltään määrämaksun. On huomattava, että työnvälitystoimiston on lain mukaan annettava työttömyyskassoille todistuksia avustuksen hakijain työttömyydestä. Tilapäisesti työttömiksi joutuneita voivat köyhäinhuoltolautakunnat sosiaaliministeriön kiertokirjeen nojalla vuodelta 1932 toimittaa kotipaikkakunnilleen, ell'ei heitä voi pitää rikollisina, irtolaisina tai kerjäläisinä.

Se lainsäädäntöala, jolla ehkä on suurin merkitys metsätyöväenkysymystä ratkaistaessa, on asutuslainsäädäntö. Metsätyöntekijän oikeusasemaa tuossa suhteessa ei tosin voi tämän tutkimuksen puitteissa käsitellä. Mainittakoon tässä kuitenkin, että kiinnittämällä maahan sellaista tilatonta väestöä, jonka m. m. lentojatkät muodostavat, voidaan ratkaista tämän työväenryhmän suhteen välistä esiintyviä, vaikeita hallinnollisia ja oikeudellisia seikkoja, mitä tulee esimerkiksi irtolaisuuteen, kotipaikka-oikeuteen ja vakuutukseen. Asutuslainsäädännön oikea soveltaminen metsätyöntekijöihin nähden voi myös vähentää työttömyyden ja työväenpuutteen aiheuttamia epäkohtia silloin, kun työläinsäädäntöä ei voi soveltaa.

Kirjallisuusluettelo.

- BÖÖK, E.: Työolojen järjestäminen väliurakatöissä; Helsinki 1908.
 — Uuden työ sääntö lain soveltaminen (Sosialinen aikakauskirja 1923, s. 3).
 EHRNRÖÖTH, Z.: Työohjeet ja niiden oikeudellinen järjestely; Helsinki 1908.
 ENDRES, MAX: Handbuch der Forstpolitik; Berlin 1922.
 HAARLA, R.: Taistelu työehtosopimuksista; Helsinki 1929.
 HAATAJA, KYÖSTI: Vuokran käsite; Porvoo 1921.
 HELANDER, A. BENJ.: Metsänkäyttö-oppi; Porvoo 1918.
 HERKNER, H.: Työväen kysymys; suom. S. LATVALA; Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia; Kuopio 1909.
 HIITONEN, E.: Työtapaturmien korvaamisesta Suomen oikeutta silmällä pitäen; Helsinki 1930.
 KIVIMÄKI, T.: Työlakko yksityisoikeudellisilta vaikutuksiltaan; Turku 1927.
 KUUSI, EINO: Sosialipolitiikka; Porvoo 1931.
 LAHTINEN, N.: Täysikasvuisten työaika voimassaolevan Suomen oikeuden mukaan; Helsinki 1923.
 MANNIO, NILO A.: Yhteisymmärrys työsuhteissa; Helsinki 1932.
 POLIN, JULIUS: Kymiyhtiön sivistyksellinen ja yhteiskunnallinen toiminta; Kouvola 1932.
 PUUSTINEN, VILJO: Lauttausvahinko; Jyväskylä 1922.
 SAARI, EINO: Metsä- ja uittotyöväen kysymys (Maa ja metsä 1930; IV, metsätalous; I osa, s. 278).
 WEIGER, E.: Die Arbeiterfrage in der deutschen Forstwirtschaft; München 1927.
 VENNOLA, J. H.: Työväen suoje lukusymys agraaripolitiikassamme (Yhteiskuntataloudellinen aikakauskirja 1906, s. 97).
- Korkeimman oikeuden ratkaisut 1927, s. 138, n:o 146.
 Kulku laitosten ministeriön kiertokirjeet 1932, n:o 5 ja 6.
 Lakiasian käsikirja 1929, ss. 1021—1048.
 Lakimies 1918, s. 199.
 Maataloustyö aikakomitean mietintö 1927.
 Metsälehti 1933, n:o 2, 4, 5, 7, 8 ja 15.
 Metsätaloudellinen aikakauskirja 1928, s. 295.
 Metsätilasto 1917—1931; kertomus metsähallinnon toiminnasta; työväestö.
 Sosialinen aikakauskirja 1929, s. 706; 1930, s. 63; 1931, s. 197 ja 1932, s. 374.
 Sosialinen aikakauskirja 1920—1931; työssä sattuneet tapaturmat.
 Sosialisia erikoistutkimuksia IV; tutkimus metsä- ja uittotyöläisten oloista keväällä 1919.
 Sosialivakuutuskomitean mietintö 1931.
 Suomen puu 1929, s. 316.
 Tapio 1928, s. 157; 1929, ss. 138 ja 181 sekä 1932, ss. 339, 421, 430, 446, 485 ja 546.
 Työaikakomitean mietintö 1924.
 Työriitakomitean mietintö 1931.
 Työväenasiainvaliokunnan mietintö 1927 laiksi metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista.
 Valtioneuvoston päätös 24. VIII. 1922, n:o 212, sisältävä metsähallinnon johtosäännön; V ja VI osasto.
 Valtion metsäkomitean mietintö 1920.
 Valtiotieteiden käsikirja 1924, IV, ss. 170—180 sekä 219—222.

Referat.

Über die besondere Stellung des Waldarbeiters im Arbeitsrecht.

Die finnische Arbeitsgesetzgebung ist vielseitig, wenn auch recht jung. Daher ist auf diesem Gebiet die Rechtsliteratur unbedeutend. Bei der Untersuchung der rechtlichen Stellung des Waldarbeiters im Arbeitsrecht ist deswegen auch andere wissenschaftliche Literatur zu Hilfe zu nehmen. Bei einer derartigen vorbereitenden Behandlung ist ebenfalls festzulegen, was unter Waldarbeiter und Waldarbeit zu verstehen ist. In ersterer Hinsicht schliessen wir uns zur Hauptsache an die Definition des Forstpolitikers E. WEIGER an, nach welcher der Waldarbeiter eine Person ist, die der Waldeigentümer oder sein Angestellter dauernd oder gelegentlich zu Herstellungs-, Unterhaltungs- und Nutzungsarbeiten an Haupt- oder Nebenprodukten des Waldes gegen Zeit- oder Stücklohn einstellt. In letzterer Hinsicht ist als Waldarbeit auch forstwirtschaftliche Moortrockenlegung anzusehen, während dagegen die Lade- und Löscharbeiten, die Arbeiten an den Holzbahnen und die von Facharbeitern ausgeführte, der Waldarbeit nahestehende Arbeit vorwiegend wegen der auf solche Arbeiter anzuwendenden besonderen Gesetzesbestimmungen unberücksichtigt bleiben.

Auf dem Gebiet der Waldarbeit sind das Schliessen von Arbeitsbedingungsverträgen und die Anwendung des entsprechenden Gesetzes noch schwieriger als bei anderen Arbeitsbereichen. Dieses ist vornehmlich darauf zurückzuführen, dass die Arbeiter beinahe durchweg nicht organisiert sind, und dass — soweit es sich nicht um Akkordarbeit handelt — die Arbeitsverträge meist auf ganz kurze Fristen, ja sogar nur auf einige Tage abgeschlossen werden. Dagegen sind Form und Bedingungen der Arbeitsverträge ziemlich feststehend. Die Form ist im allgemeinen mündlich, bei Anwendung von Akkordbezahlung bisweilen schriftlich. Bemerkenswerte Vertragsbedingungen sind die über Beschaffenheit und Herstellungszeit der Arbeit (Ware), über die Abholungsschläge sowie über die bei der Arbeit verursachten Schäden aufgestellten Bestimmungen. Die Grundlagen des Schadenersatzes werden im allgemeinen festgelegt. Dagegen wird über Arbeitszeit und Arbeiterschutz nichts besonders ausgemacht. Bei Streitigkeiten dient als Forum das allgemeine Untergerecht, da es für Arbeitsstreitigkeiten keinen Sondergerichtshof gibt.

Da Minimallohnbestimmungen im Gesetze nicht vorgesehen sind, haben bei Arbeitslohnstreitigkeiten als nächstgültige Regeln Bestimmungen des Arbeitsvertragsgesetzes über Befolgung von Angemessenheit, Ortsbrauch oder des bei der Arbeit allgemein geübten Verfahrens zu gelten, ebenso auch die Bestimmungen über die Erhaltung von Gesundheit und Arbeitsfähigkeit des Arbeiters. Dieselben Bestimmungen sind entsprechend anzuwenden, wenn es sich um die Arbeitszeit handelt. Der Staatsrat hat bisher (bis zum J. 1933) alljährlich die Waldarbeiten von der Abhängigkeit von dem über die Achtstundenarbeitszeit gegebenen Gesetz befreit, und zwar auf Grund des durch dasselbe Gesetz zugestandenen Rechtes. Bei Arbeitsprozessen steht dem Richter im allgemeinen das Recht des freien Ermessens zu.

Die auf Waldarbeitsplätzen befolgten Arbeitsvorschriften tragen beinahe immer den Charakter von Organisationsvorschriften. Das Arbeitsordnungsgesetz zwingt die Arbeits-

geber nicht, für die Waldarbeitsstellen gesetzmässige Arbeitsregeln aufzustellen. Wegen des besonderen Charakters der Waldarbeit und der Waldarbeiter wären auch genehmigte Arbeitsregeln über Kündigungsfrist, Art der Arbeitsaufnahme u.a. auf längere Zeit und ausgedehntere Gebiete schwerlich anzuwenden.

Die Schlichtung von Massenarbeitsstreitigkeiten, die nach dem in Kraft stehenden Gesetz ausgeführt, auch auf anderen Arbeitsgebieten Schwierigkeiten verursacht, gestaltet sich auf dem Gebiet der Waldarbeiten infolge der obenerwähnten Arbeitsverhältnisse noch schwieriger. Ein neuer Arbeitsbedingungenvertrag wird schwerlich rechtskräftig werden. Vorläufig kann eine Verkürzung der Arbeitszeit und eine Erhöhung des Arbeitslohnes nur auf Grund des Arbeitsvertragsgesetzes verlangt werden. Allerdings ist hinzuzufügen, dass bei sog. Notstandsarbeiten, die der Staat unterstützt, die untere Grenze des Lohnes administrativ festgesetzt ist.

Bei der Anwendung der Unfallgesetzgebung ist es notwendig, den leichten Unfällen grosse Aufmerksamkeit zuzuwenden, weil sie auf diesem Arbeitsgebiet höchst allgemein sind. Auch benutzt man zur Forderung von Entschädigungen fingierte Unfälle. Massnahmen wie Polizeiverhör, ärztliche Untersuchung oder Prüfung durch den Versicherungsrat können den Fall aufklären. Als Versicherungsanstalt der staatlichen Arbeiter fungiert ein besonderer Unfallausschuss. Allgemein sind die Erfrierungs-, Verrankungs-, Quetschungs- und Vergiftungsunfälle.

Die anderen Versicherungsformen sind auf dem Gebiet der Waldarbeit selten. Über die Arbeitsvermittlung ist dasselbe zu sagen. Zur Einschränkung der bei Waldarbeiten leicht auftretenden Krankheiten und Unfälle schreibt das Gesetz über die Wohnstätten der Wald- und Flössarbeiter vor, dass der Arbeitsgeber seinen Waldarbeitern hinreichend ordentliche Wohngelegenheiten auf dem Arbeitsplatz zu beschaffen hat. Für die Wohnstätte kann am Flösswasser Gelände auf dem Wege der Zwangsenteignung erworben werden. Die Befolgung des Gesetzes überwacht ein besonderer Inspektor.

Publications of the Society of Forestry in Suomi:

- ACTA FORESTALIA FENNICA.** Contains scientific treatises dealing with forestry in Suomi (Finland) and its foundations. The volumes, which appear at irregular intervals, generally contain several treatises.
- SILVA FENNICA.** Contains essays and short investigations in the subject of forestry in Suomi. Published at irregular intervals. Each essay appears as a separate volume.
- COMMENTATIONES FORESTALES.** Contains investigations and other essays regarding forestry and other spheres connected with it in other countries than Suomi. Published at irregular intervals. Each volume generally contains only one treatise.

Die Veröffentlichungsreihen der Forstwissenschaftlichen Gesellschaft in Suomi:

- ACTA FORESTALIA FENNICA.** Enthalten wissenschaftliche Untersuchungen über die finnische Waldwirtschaft und ihre Grundlagen. Sie erscheinen in unregelmässigen Abständen in Bänden, von denen jeder im allgemeinen mehrere Untersuchungen enthält.
- SILVA FENNICA.** Diese Veröffentlichungsreihe enthält Aufsätze und kleinere Untersuchungen zur Waldwirtschaft Suomis (Finnlands). Sie erscheint in unregelmässigen Abständen. Jeder Aufsatz erscheint als besonderer Band.
- COMMENTATIONES FORESTALES.** Enthalten Untersuchungen und Beiträge zur Waldwirtschaft und damit zusammenhängenden Fragen für andere Länder als Suomi. Sie erscheinen in unregelmässigen Abständen. Jeder Band enthält im allgemeinen nur eine Untersuchung.

Publications de la Société forestière de Suomi:

- ACTA FORESTALIA FENNICA.** Contient des études scientifiques sur l'économie forestière en Suomi (Finlande) et sur ses bases. Paraît à intervalles irréguliers en volumes dont chacun contient en général plusieurs études.
- SILVA FENNICA.** Contient des articles et de petites études sur l'économie forestière de Suomi. Paraît à intervalles irréguliers. Chaque article constitue habituellement un volume.
- COMMENTATIONES FORESTALES.** Contient des études et des articles sur l'économie forestière et les branches connexes dans les pays autres que Suomi. Paraît à intervalles irréguliers. En général, chaque volume ne contient qu'une étude.

